

ใบความรู้ที่ 8 เรื่อง สัญกรณ์วิทยาศาสตร์

รายวิชา คณิตศาสตร์ รหัสวิชา ค21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. การเขียนจำนวนที่มีค่ามาก ๆ ให้อยู่ในรูปของ $A \times 10^n$ เมื่อ $1 \leq A < 10$ และ n เป็นจำนวนเต็มบวก

ในทางวิทยาศาสตร์นิยมเขียนจำนวนที่มีค่ามาก ๆ ทางวิทยาศาสตร์ในรูปของ $A \times 10^n$ เมื่อ $1 \leq A < 10^n$ และ n เป็นจำนวนเต็มบวก เช่น

$$\text{แสงมีอัตราเร็วประมาณ } 300,000,000 \text{ เมตรต่อวินาที} = 3 \times 10^8 \text{ เมตรต่อวินาที}$$

$$\text{ดวงอาทิตย์อยู่ห่างจากโลกประมาณ } 149,600,000 \text{ กิโลเมตร} = 1.496 \times 10^8 \text{ กิโลเมตร}$$

ให้นักเรียนพิจารณาการเขียนจำนวนต่อไปนี้ให้อยู่ในรูปของ $A \times 10^n$ เมื่อ $1 \leq A < 10$ และ n เป็นจำนวนเต็มบวก

$$25,000 = \frac{25,000}{10^4} \times 10^4 = 2.5 \times 10^4 \quad (A = 2.5, n = 4)$$

$$490,000 = \frac{490,000}{10^5} \times 10^5 = 4.9 \times 10^5 \quad (A = 4.9, n = 5)$$

$$253.456 = \frac{253456}{10^2} \times 10^2 = 2.53456 \times 10^2 \quad (A = 2.53456, n = 2)$$

จากการสังเกตการเขียนจำนวนที่มีค่ามาก ๆ ให้อยู่ในรูปของ $A \times 10^n$ เมื่อ $1 \leq A < 10$ และ n เป็นจำนวนเต็มบวก เราสามารถคิดลัดได้ดังนี้

1. เลื่อนทศนิยมจากขวาไปซ้าย แล้วใส่จุดทศนิยมที่หลังตัวเลขซ้ายสุด
2. คูณด้วย 10^n โดย n เท่ากับจำนวนตำแหน่งทศนิยมที่เลื่อน

ตัวอย่างที่ 1 จงเขียนจำนวนต่อไปนี้ให้อยู่ในรูปของ $A \times 10^n$ เมื่อ $1 \leq A < 10$
 และ n เป็นจำนวนเต็มบวก $45,000 \times 10^6$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 45,000 &= \frac{45,000}{10^4} \times 10^4 \times 10^6 \\ &= 4.5 \times 10^{4+6} \\ &= 4.5 \times 10^{10} \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 2 กาเล็กซีทางช้างเผือกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 100,000 ปีแสง และ 1 ปีแสง เท่ากับ 9.46×10^{12} กิโลเมตร จงหาความยาวของเส้นผ่านศูนย์กลางนี้เป็นกิโลเมตร

วิธีทำ กาเล็กซีทางช้างเผือกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 100,000 ปีแสง = 10 ปีแสง⁵

1 ปีแสง เท่ากับ $= 9.46 \times 10^{12}$ กิโลเมตร

ดังนั้น กาเล็กซีทางช้างเผือกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ $= 10 \times (9.46 \times 10^{12})$ กิโลเมตร

$= 9.46 \times 10^{5+12}$ กิโลเมตร

$= 9.46 \times 10^{17}$ กิโลเมตร

ตอบ กาเล็กซีทางช้างเผือกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ $= 9.46 \times 10^{17}$ กิโลเมตร